

داکتر سید عبدالله کاظم

30 دسمبر 2015

## یک تذکر مختصر درباره انگیزه اصلی قتل حفیظ الله امین

با تشکر از محترم جناب آقای فواد ارسلا از زحمات پیهم شان در مورد نشر اسناد مهم و قبلاً محرم تاریخی در مسائل مربوط به افغانستان. با این مختصر خواستم راجع به یادداشت کمیته مرکزی حزب کمونیست شوروی در مورد حفیظ الله امین که جناب ارسلا صاحب از کتاب لیاخوفسکی برگرفته و ترجمه نموده و دیروز در این پورتال وزین به نشر سپرده اند، بیک موضوع مهم روشنی اندازم، چنانیکه در پراگراف سوم و قسماً چهارم یادداشت ذکر شده است:

«از طرف دیگر شواهدی دیده شده است که رهبری جدید افغانستان [مقصد حفیظ الله امین است] در تلاش است که یک "پالیسی باموازنه" را در رابطه به قدرت های غربی به پیش ببرد. این یک موضوع معلوم شده است که خاصاً نماینده های امریکا در نتیجه تماس های خود با افغان ها به این نتیجه گیری رسیده اند که امکان تغییر خط سیاسی افغانستان به سمتی وجود دارد که باعث خوشنودی و اشننگن خواهد شد.

با در نظر داشت موضوعات متذکره در فوق برای ما ضروری است که باید هر قدم ممکن را برداریم تا از موفقیت ضد انقلابی های ارتجاعی و یا تغییر موضع حفیظ الله امین به طرف غرب جلوگیری شود.»

حقیقت موضوع آنست که مقامات عالیله شوروی شامل در کمیته مرکزی حزب کمونیست به خوبی میدانستند که امین یک کمونیست متعهد و طرفدار سرسخت شوروی بود و از سالها قبل با دستگاه استخباراتی آن کشور همکاری داشت، ولی آنها خواستند با متهم ساختن امین در جهت همکاری با غرب برای برکناری و از بین بردن او بهانه و دلیلی بتراشند تا اقدامات بعدی خود را برای سائر مجریان امور در تطبیق پلانها منطقی و لازمی توجیه دارند.

در مقاله قبلی خود از "ولادیمیر سنیگیروف" نویسنده مقاله «حفیظ الله امین را کی، چرا و چگونه از بین برد؟» مطالبی مهمی را در زمینه اقتباس کردم و اینک آنچه را موصوف از قول شخصیت های ذیدخل و آگاه در قضایا در زمینه می نویسد، قابل توجه و دقت میباشد.

او از قول بوریس پونوماریوف سکرتر (منشی) کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی می نویسد: «منسوبین استخباراتی ما امین را به داشتن روابط با شبکه های جاسوسی امریکا متهم میکردند... ما در جریان تابستان و خزان 1979 اطلاع یافتیم که امین هرچه شدیدتر و بی رحمانه تر پرچمیها و در مجموع مخالفین سیاسی خود را از بین میبرد. این پالیسی را که امین در پیش گرفته بود به حیثیت و ارزشهای انقلاب لطمه میزد. مقامات بالائی شوروی فیصله کردند تا به این وضعیت "خاتمه" داده شود.»

شرعی جوزجانی عضو بیروی سیاسی حزب دموکراتیک خلق درباره افکار امین میگوید (طوریکه در مقاله ذکر شده است): «امین از دیدگاه سیاسی یک چپگراه تندرو و دکماتیک بود.. و به این عقیده بود که ساختار نظام در افغانستان باید از نظام اتحاد شوروی تقلید گردد.»

سنیگیروف می افزاید: «اگر قبول کنیم که امین جاسوس کدام شبکه استخباراتی خارجی بود، پس این شبکه غالباً کی جی بی بوده میتوانست، طوری که سایر رهبران مشهور حزب دموکراتیک خلق با شبکه مذکور "همکاری" داشتند. در پرتوکول های اداره خارجی ما امین به اسم مستعار "کاظم" یاد شده است. اما ابرها بالای امین پس از به قتل رسانیدن

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ [maqalat@afghan-german.de](mailto:maqalat@afghan-german.de)

پاڼونه: دليکني د ليکنيزې بڼې پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرولو مخکې په څير و لولئ

نور محمد تره کی تیره شدند. بریژنیف از تغییر ناگهانی که در رهبری افغانستان رخ داد، نه تنها اظهار تأسف می‌کرد بلکه واقعه مذکور او را شدیداً عصبانی و بی خود نیز ساخته بود. لئونید بریژنیف فقط چندی قبل در ماه سپتامبر میزبان منشی عمومی حزب دموکراتیک خلق بود (تره کی)، او را در آغوش گرفته و با او صحبت های رفیقانه در باره آینده "درخشان" افغانستان نموده بود، و حالا... و حالا این امین بی باک و خود سر همه پلانها را بر هم زد. تصور اینکه حفیظ الله امین با همه حرمت و عزت به حیث رئیس دولت افغانستان در کرملین پذیرفته شود، برای بریژنیف سخت ناگوار و دشوار و تحمل وضعیت به وجود آمده نیز برایش مشکل بود. به همه حال، رهبری شوروی نزاکتها و تعاملات معمول بین الدول را مراعات کرد، نقرر امین را به کرسی های جدید به او تبریک گفت. در عین حال هسته اساسی رهبری شوروی فیصله کرد تا در اوضاع "تحولی کلی" به وجود آید. حرفی از عفو نمیتواند در میان باشد، باید نابود شود!»

نویسنده مقاله از داکتر شاه ولی عضو بیروی سیاسی حزب دموکراتیک خلق و وزیر امور خارجه امین چنین نقل قول میکند: «به تاریخ 27 دسمبر حفیظ الله امین به افتخار رهبری عالی کشور ضیافتی را در قصر بر پا کرد. ضیافت مذکور به مناسبت سفر موفقانه رفیق دستگیر پنجشیری منشی حزب دموکراتیک خلق به مسکو برگزار شده بود. به پنجشیری حین اقامتش در مسکو گفته شده بود تا به "رفقا" اطمینان بدهد که اتحاد شوروی به اوشان کمک های گسترده نظامی خواهد کرد و آنها را تنها نخواهند گذاشت. حفیظ الله امین در حالیکه همه مهمانان را از نظر گذراند، گفت: "همه چیز ها به خوبی پیش میروند. من در تماس دایمی با رفیق گرومیکو قرار دارم. ما به آن فکر میکنیم که چطور به صورت بهتر به جهانیان موضوع کمک های نظامی شوروی را به کشور ما ارایه نماییم".

قابل ذکر است که جنرال لیاخوفسکی در عملیات "تپه تاج بیگ" حاضر و شاهد آخرین لحظات مرگ امین بود. مقامات عالیله شوروی قبل از اجرای این برنامه همه افسران عالی رتبه اداره عمومی استخبارات قوای مسلح شوروی یعنی (آر. جی.یو) و بطور کل از جناح خلق (امین و تره کی) حمایت میکردند، به مسکو فرا خوانده و بیشتر مأموران استخباراتی کی.جی. بی اعم از ملکی و نظامی را که بیشتر از جناح پرچم طرفداری میکردند به افغانستان جهت تطبیق پلان قتل امین توظیف نموده بودند. لیاخوفسکی نیز یکی از آنها بود.

---

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ [maqalat@afghan-german.de](mailto:maqalat@afghan-german.de)  
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ